

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده توانبخشی

اختلالات تکاملی گفتار و زبان در آسیب شنوایی

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: گفتاردرمانی
عنوان درس: اختلالات تکاملی گفتار و زبان در آسیب شنوایی
کد درس: ۲۹
نوع و تعداد واحد: نظری- عملی (۱ واحد نظری- ۱ واحد عملی)
نام مسؤؤل درس: مهشید آقاچان زاده
مدرس/ مدرسان: مهشید آقاچان زاده
پیش‌نیاز/ هم‌زمان: اختلالات تکاملی زبان (کد ۲۷) شنوایی‌شناسی و روشهای ارزیابی دستگاه شنوایی (کد ۰۹)- بیماریهای گوش، گلو و بینی و کاربرد جراحی در درمان آنها (کد ۲۳)
رشته تحصیلی: گفتاردرمانی
مقطع تحصیلی: کارشناسی
نیمسال تحصیلی: دوم

اطلاعات مسؤؤل درس:

رتبه علمی: دکترای تخصصی گفتاردرمانی- تعهد هیئت علمی
رشته تخصصی: گفتاردرمانی
محل کار: دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی تهران
تلفن تماس: ۰۲۱۷۷۵۳۳۹۳۹
نشانی پست الکترونیک: aghajanzadehm@sina.tums.ac.ir

¹ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسؤول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند): در این درس دانشجویان با تاثیر حس شنوایی بر یادگیری گفتار و زبان آشنا می‌شوند و ارزیابی و درمان نقایص زبانی و گفتاری ناشی از افت شنوایی را می‌آموزند.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی: آشنایی با آسیب شناسی و ارزیابی اختلالات گفتار و زبان افراد مبتلا به آسیب شنوایی و شیوه‌های درمان گفتار و زبان آنها.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

اهداف شناختی:

- مفاهیم و علل زیربنایی اختلالات گفتار و زبان در آسیب شنوایی را شرح دهد.
- انواع اختلالات گفتار و زبان افراد مبتلا به آسیب شنوایی را تمییز دهد.
- عوامل موثر بر گفتار و زبان افراد دارای آسیب شنوایی را شرح دهد.

اهداف عاطفی:

- به نحوه انتخاب ارزیابی مناسب هر مراجع توجه نماید
- به نحوه انتخاب درمان مناسب براساس ارزیابی بیمار دقت نماید.

اهداف روانی - حرکتی:

درمان‌های مناسب اختلالات گفتار و زبان افراد دارای آسیب شنوایی را به درستی پیاده نماید.

رویکرد آموزشی! ■

☐ ترکیبی^۳ ✓

☐ حضوری

☐ مجازی^۲

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

☐ کلاس وارونه

---

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

- یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

رویکرد حضوری

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروههای کوچک
- ایفای نقش
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)
- یادگیری مبتنی بر بازی

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود. در تدریس این درس از ترکیبی از رویکردهای مجازی (یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی و یادگیری مبتنی بر حل مسئله) و رویکردهای حضوری (شامل سخنرانی تعاملی، بحث در گروه‌های کوچک و تدریس توسط همتایان) استفاده می‌شود.

تقویم درس:

عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی	نام مدرس / مدرسان
۱	تاثیر حواس در یادگیری گفتار و زبان و میزان تاثیر هریک در سنین مختلف	سخنرانی و بحث گروهی	مهندسید آقاجان زاده تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع
۲	نقش اطلاعات شنیداری در درک گفتار	سخنرانی و بحث گروهی	مهندسید آقاجان زاده تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع
۳	تاثیر افت شنوایی بر نحوه رشد مغز و فراگیری مهارتهای شناختی، گفتار و زبان (براساس شدت، جایگاه و زمان شروع)	سخنرانی و بحث گروهی	مهندسید آقاجان زاده تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع
۴	مروری بر انواع آزمون های شنوایی و تفسیر یافته های آن در ارتباط با ادراک گفتار	سخنرانی و بحث گروهی	مهندسید آقاجان زاده تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع
۵	ویژگیهای گفتار، زبان، اجتماعی و تحصیلی کودکان و بزرگسالان مبتلا به نقایص شنوایی	سخنرانی و بحث گروهی	مهندسید آقاجان زاده تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع

عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
۶	تاثیر کاربردی وسایل کمک شنوایی (سمعک، کاشت حلزون و FM) بر رشد مهارت‌های زبانی	سخنرانی و بحث گروهی	مهشید آقاجان زاده
۷	تاریخچه‌گیری، مصاحبه با والدین، بررسی نیازهای کودک و والدین	سخنرانی و بحث گروهی	مهشید آقاجان زاده
۸	ارزیابی وضعیت شنیداری، زبانی و گفتاری در افراد دارای آسیب شنوایی	سخنرانی و بحث گروهی	مهشید آقاجان زاده
۹	معرفی تیم توانبخشی آسیب شنوایی	سخنرانی و بحث گروهی	مهشید آقاجان زاده
۱۰	معرفی انواع روش‌های ارتباطی مانند AVT, AOT, speech reading	سخنرانی و بحث گروهی	مهشید آقاجان زاده
۱۱	آموزش گفتار به کودکان کم‌شنوا با روش ling و روش‌های تصحیح تولید	سخنرانی و بحث گروهی	مهشید آقاجان زاده
۱۲	معرفی انواع رویکردهای آموزش زبان به کودکان آسیب شنوایی	سخنرانی و بحث گروهی	مهشید آقاجان زاده
۱۳	تهیه گزارش از نمونه‌گیری و تحلیل گفتار و زبان کودکان و بزرگسالان دارای آسیب شنوایی	ارائه گزارش و بحث گروهی	مهشید آقاجان زاده
۱۴	غربالگری مشکلات گفتار و زبان کودکان کم‌شنوا	تدریس توسط هم‌تایان و بحث گروهی	مهشید آقاجان زاده
۱۵	اجرای عملی روش‌های ارزیابی و گفتاردرمانی و طرح ریزی برنامه گفتاردرمانی	تدریس توسط هم‌تایان و بحث گروهی	مهشید آقاجان زاده
۱۶	اجرای عملی روش‌های ارزیابی و گفتاردرمانی و طرح ریزی برنامه گفتاردرمانی	تدریس توسط هم‌تایان و بحث گروهی	مهشید آقاجان زاده
۱۷	اجرای عملی روش‌های ارزیابی و گفتاردرمانی و طرح ریزی برنامه گفتاردرمانی	تدریس توسط هم‌تایان و بحث گروهی	مهشید آقاجان زاده

وظایف و انتظارات از دانشجو:

منظور وظایف عمومی دانشجو در طول دوره است. وظایف و انتظاراتی نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس

1

روش ارزیابی دانشجو: ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه ای انجام می شود.

- ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی): ارزشیابی دانشجو به صورت تکوینی با استفاده از آزمون میان ترم و تراکمی با استفاده از آزمون پایان ترم است.
- ذکر روش ارزیابی دانشجو: روش ارزیابی دانشجو در آزمون میان ترم و پایان ترم به صورت کتبی و در قالب سوال‌های تشریحی است.
- ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره دانشجو: ۲۵٪ نمره پایانی از آزمون میان ترم و ۷۵٪ نمره پایانی از آزمون پایان ترم است.

منابع:

Easterbrooks SR, Estes EL. Helping deaf and hard of hearing students to use spoken language: A guide for educators and families. Corwin Press; 2007 May 24.

Cole EB, Flexer C. Children with hearing loss: Developing listening and talking, birth to six. Plural Publishing; 2019 Jul 22.

Ling D. Speech and the hearing-impaired child: Theory and practice. Alex Graham Bell Assn for Deaf; 2002.

Eisenberg LS, editor. Clinical management of children with cochlear implants. Plural Publishing; 2016 Jul 27.

Rose S, McAnally PL, Quigley SP. Language learning practices with deaf children. PRO-ED, Inc. 8700 Shoal Creek Blvd, Austin, TX 78757; 2004.

---

۱. این وظایف مصادیقی از وظایف عمومی هستند و می‌توانند در همه انواع دوره‌های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

